

Hvad för *ena*? Utvecklingen av plural obestämd artikel i svenskan

Philippe Collberg & Anders Agebjörn

I många språk har obestämda artiklar utvecklats från singulara räkneord som *en* (t.ex. Heine 1997). Detta semantiska arv förklarar varför obestämda artiklar typiskt endast används med singulara substantiv. I nysvenskan kan dock den obestämda artikeln *en* användas i plural, då som *ena*, typiskt i beskrivande och värderande predikativer (Collberg & Agebjörn 2023; Delsing 1993:31–35; Teleman m.fl. 1999:410; Ternér 1922:120); se (1).

(1) Barnen är *ena* riktiga vildingar just nu.

Av tidigare studier framgår att dagens bruk av artikeln *en* är i stort sett etablerat vid 1500-talets mitt (Brandtler & Delsing 2010, Skrzypek 2012; se även Nivre 2002). Emellertid fokuserar dessa studier främst på obestämd artikel i argumentella nominalfraser snarare än på sådana nominalfraser där *ena* vanligtvis förekommer.

Denna studie syftar till att utreda den historiska utvecklingen av den plurala obestämda artikeln *ena*. Materialet utgörs av excerperade exempel från texter under perioden 1500 till i dag. Vi undersöker vid vilken tid och i vilka syntaktiska kontexter artikeln används, och vi diskuterar hur dagens användning av *ena*-artikeln har etablerats.

Referenser

- Brandtler, J. & Delsing, L.-O., 2010. Framväxten av obestämd artikel i svenska. Definitheit, specificitet och polaritet. I: G. Byrman, A. Gustafsson & H. Rahm (red.) *Svensson och svenskan. Med sinnen känsliga för språk. Festskrift till Jan Svensson den 24 januari 2010*. Lund. S. 24–36.
- Collberg, P. & Agebjörn, A., 2023. Svenskans plurala obestämda artikel *ena*. *Lexikon, syntax, pragmatik*. I: *Språk och stil* NF 32, 2022, 1–32
- Heine, B., 1997. *Cognitive foundations of grammar*. New York: Oxford University Press.
- Nivre, J., 2002. Three perspectives on Swedish indefinite determiners. *Nordic Journal of Linguistics*, 25(1), 3–47.
- Teleman, U., Hellberg, S. & Andersson, E., 1999: *Svenska Akademiens grammatik. 2. Fraser*. Stockholm: Norstedts Ordbok.
- Skrzypek, D., 2012. *Grammaticalization of (in)definiteness in Swedish*. Poznan: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Ternér, E., 1922: *Studier över räkneordet en och dess sekundära användningar, förnämligast i nysvenskan*. Doktorsavhandling. Uppsala: Uppsala universitet.